

Primeiro, meu país!

Description

Wendy Brown afirmou que "Asociar ao estranxeiro coa diferenza e o perigo é tan antigo como a comunidade humana" ¿Hai unha especificidade contemporánea nesta asociación? Neste texto asúmese que si. Recórrase ao "nativismo" para explorar a lóxica sociopolítica que explota a idea: "Primeiro, meu país" coma sentimento de grandes grupos de nativos que atopan nesa idea a solución política ás deficiencias e desafíos aos que están expostos no seu día a día.

Wendy Brown afirmou que "Asociar ao estranxeiro coa diferenza e o perigo é tan antigo como a comunidade humana" ¿Hai unha especificidade contemporánea nesta asociación? Neste texto asúmese que si. Recórrase ao "nativismo" para explorar a lóxica sociopolítica que explota a idea: "Primeiro, meu país" coma sentimento de grandes grupos de nativos que atopan nesa idea a solución política ás deficiencias e desafíos aos que están expostos no seu día a día.

O nativismo opera e aliméntase de accións locais e transatlánticas. Steve Bannon, nun acto da Fronte Nacional en Francia dixo: "Deixade que vos chamen racistas. Deixade que vos chamen xenófobos. Deixade que vos chamen nativistas (...) Que sexa un motivo de orgullo." Do mesmo xeito, en España, o líder do partido VOX dixo: "Os insultos de Pablo Iglesias, Pedro Sánchez ou Quim Torra, colocámoslos como medallas no peito." Por outra banda, certo activismo xuvenil europeo como Xeración de Identidade, Social Home Madrid ou Schild & Vrienden co seu lema "Fronteiras seguras, barrios seguros" esixen un peche de fronteiras porque "a xente europea está a morrer porque somos tolerantes con aqueles que non respectan a nosa identidade".

Co nativismo reflexiónase sobre un entendemento entre persoas onde o importante é localizar "quen pertence e quen non pertence a unha nación, quen é máis nativa e quen é máis estranxeira e, polo tanto, quen é un perigo para a nación". O nativismo, di Aitana Guía, toma forma nun conxunto de "políticas eclécticas" que redefinen "quen son as persoas reais dunha determinada unidade política e que, polo tanto, deberían ter máis dereitos e poder para decidir as características desa sociedade diante dun grupo considerado exógeno e incapaz de asimilar as características esenciais do grupo orixinal". Entón, o nativismo enténdese como un "mecanismo para redeseñar os límites entre eles e nós, e xustificar o mantemento dos privilexios dun determinado grupo".

As causas do nativismo actual, segundo os que o estudan, son: 1.- A expansión da poboación nativa entre os excluídos durante as recentes crises económicas; 2. A perda de confianza dos nativos ante o Estado e 3. A transformación demográfica nas sociedades occidentais e o seu impacto na poboación nativa. Con estas causas, obsérvase que o nativismo non é por si mesmo unha posición política constitutivamente antiinmigrante, senón que a súa construción é complexa porque ten unha "visión do mundo" que dota a unha certa comunidade política (Estado) dunha versión da súa historia que é único, desde un orgulloso sentido de pertenza e ao que debe defenderse. Así, apelando ao Primeiro meu país, combínanse unha versión nostálgica dunha nación e unha actitude anti-estranxeira na que as posicións anti-inmigrantes son consecuencias e non causas dun xeito de entender como se define e organiza a convivencia das persoas.

Para evidenciar como opera o nativismo contemporáneo amósanse posicións hostís cos "estranxeiros" como axentes e portadores de valores e comportamentos non desexados para a "naturalmente boa" convivencia entre os nativos.

O líder do Partido da Liberdade, Geert Wilders, é unha voz destacada entre os circuitos transnacionais que promoven a islamofobia. Para Wilders, hai unha batalla pola supervivencia dos Países Baixos como "unha nación recoñecible" porque a Holanda está a ser presionada por perder as súas "antigas raíces" ante o ataque do "multiculturalismo, o relativismo cultural e un Estado super europeo"; todo isto, di Wilders, promovido por unha "elite egoísta" que "socava" os Países Baixos e cuestiona a identidade holandesa. Así, para este líder nativista, ante "a presenza xeneralizada" do islamismo no territorio holandés, débese recoñecer que nos Países Baixos hai que ser holandés por natureza.

O caso italiano reflicte como se crean as condicións institucionais para asociar á inmigración irregular co crime no ambiente europeo. O decreto de inmigración recentemente aprobado (outubro de 2018) endurece as condicións para solicitar asilo, limita a protección dos inmigrantes en situacións de maior vulnerabilidade e facilita as expulsións. Nun

ataque frontal, o goberno italiano, coa figura máis visible de Matteo Salvini, desacreditou toda a actividade de axuda humanitaria no mar Mediterráneo. Antes do bote Aquarius, Salvini dixo: "Italia só vai ver este barco nas tarxetas postais porque as regras hai que respetalas", entón "as ONG estranxeiras, con persoal estranxeiro, con financiamento externo e bandeira estranxeira xa non tocarán territorio italiano. "

Doutra banda, co seu *Make America Great Again*, o goberno de Donald Trump promove a violencia política e racial desde as institucións. Despois de estigmatizar a México e as persoas mexicanas coas súas declaracións "persoas con moitos problemas, que traen drogas, crime; son violadores ... " chegou a institucionalización do nativismo coa creación da VOICE (Voice of Immigration Crimen Engagement) en 2017. VOICE está dentro do Departamento de Seguridade Interna e nace para defender aos afectados por actividades delictivas de criminais estranxeiros. Isto, xunto coas reaccións de Trump arredor das manifestacións de supremacía branca en Charlottesville (Virxinia) (con consignas como "os xudeus non nos substituirán" ou "a vida dos brancos importa/*white lives matters*") e os seus discursos en campaña durante o 2018 para renovar o Congreso: "*Se queren máis caravanas, se eles queren máis crime, voten aos Demócratas...*" obsérvase unha presidencia estadounidense dirixida por un nativista que debuxa a presenza de inmigrantes como unha invasión do seu país.

Así, os inmigrantes, xa ben con condición legal de regular ou de irregular, enfróntanse a un nativismo no norte global traducido en políticas de fronteiras e inmigración definidas por unha lóxica de "securitización" que se impón sobre os dereitos das persoas en movemento. Deste xeito, estas políticas con diferentes ámbitos e campos de implementación (plataformas de aterraxe, subcontratación e peche de fronteiras, aumento das deportacións, limitacións das opcións legais de residencia...), están baseadas nun acordo tácito onde a seguridade das sociedades desenvolvidas lógrase evitando a presenza de axentes con valores e actitudes non desexadas e incompatibles.

1 Este texto foi finalista no 43 concurso de ensaio El Ciervo-Enrique Ferran (Migrantes nun novo Mundo). Publicouse en lingua castelán no "El Ciervo, año LXVIII, No. 773, enero-febrero, 2019"

2 Estas reflexións son a terceira achega dunha serie de artigos para Praza Pública sobre o fenómeno global das migracións, froito dunha investigación sobre persoas refuxiadas en Galicia financiada polo programa de bolsas de investigación da Deputación da Coruña 2017-2018.

APARTADOSTEMATICOXEOGRAFICOS

Outros

ETIQUETAS

galiza internacional trump. populismos

IDIOMA

Galego

INVESTIGACION

Cooperación Internacional e Axenda 2030

Date Created

Abril 2019

Meta Fields

Autoria : 4121

Datapublicacion : 2019-04-23 00:00:00